

TMMOB BİLİRKİŞİLİK - EKSPERLİK - HAKEMLİK VE TEKNİK MÜŞAVİRLİK YÖNETMELİĞİ

AMAÇ:

Madde 1. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ÇTMMOB'ya bağlı Oda üyelerinin, özel kesim ya da kamu kesiminde özel İstek ya da mahkeme kararları üzerine yapacakları mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin koşulları, ücretleri, Ödeme biçimleri ve ilişkiler bu yönetmelikle belirlenir ve uygulanır,

Bu yönetmelikle, mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin nitelikli ve etkin bir şekilde yapılması, üyelerin hak ve ücretlerinin korunması amaçlanır,

DAYANAK:

Madde 2. Bu yönetmelik, 6235 (7303) sayılı TMMOB Yasasının 2/b, c maddesi hükümlerine dayanılarak çıkartılmıştır,

KAPSAM:

Madde 3. Bu yönetmelik hükümleri, bilirkişilik, eksperlik, hakemlik ve teknik müşavirlik alanlarındaki mühendislik ve mimarlık hizmetlerinde uygulanır.

Madde 4. "Bu yönetmelik kapsamında belirtilen mühendislik ve mimarlık hizmetlerini, kanun tüzük ve yönetmelik hükümlerine göre TMMOB'ce tespit olunan uzmanlık alanları ile sınırlı kalmak üzere TMMOB üyesi mühendis ve mimarlar yapmaya yetkilidirler".

BÖLÜM: 2

HİZMETİN

YÜRÜTÜLMESİNDE UYULACAK ESASLAR:

Madde 5, Bu yönetmeliğin mali hükümlerini TMMOB Yönetim Kurulu her yıl yeniden düzenler ve ilan eder* Odalar, kendilerine karşı sorumluluklarını yerine getirmiş olan, tecrübeli ve uygun nitelikli üyeleri arasından seçtiği bilirkişilik, eksperlik ve hakemlik yapabilecek üyelerinin listesini hazırlayarak TMMOB'ne gönderir ve TMMOB Genel Sekreterliği bu listeleri müracaatlarda kullanmak üzere dosyalar ve bir örneğini her yıl Aralık ayı içerisinde Valiliklere gönderir.

Madde 6, Mahkemelerin özel ihtisas gerektiren konulardaki bilirkişi, eksper ve hakem istekleri, ilgili ihtisas alanları dikkate alınarak, TMMOB Genel Sekreterliğince İlgili Oda Yönetim Kurulunun ofuru alınarak yerine getirilir,

BÖLÜM :3

MALİ HÜKÜMLER:

Madde?. BİLİRKİŞİLİK:

Bilirkişilik hizmeti, bilim, teknik ve ekonomik sahalarda belirtilen konulardan İsteneni, mahallinde ya da dosya üzerinde inceleme yaparak fiyat takdiri, kıymet, nitelik, kusur ve durum tespiti için rapor tanzimi ile lüzum görülecek hallerde bunların dışındaki hususların tayin ve tesbitinin yapılmasıdır.

BİLİRKİŞİLİK ÜCRETİ

a) H.M.Ü.K. (Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanunu), CM.U.K. (Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu) ve İstimplak Yasası vb. gereğince mahkemelerde ya da duruşmalarda ücretler:

- Kaybettiği iş süresi için alacağı tazminat,

- İnceleme ve yolculuk masrafları,

- Çalışmasıyla uygun ücreti dikkate alınarak hakim tarafından tespit edilir,

b) Diğer kamu kuruluşlarında veya özel kuruluşlarda ya da şahısların doğrudan bilirkişilik işlemlerinde:

1) Büroda dosya üzerinde düzenlenen raporlarda kişi başına düşen her rapor için en az 1.800.00,-TL ücret alınır,

2) Arazide ve iş sahalarda düzenlenen raporlarda arazide geçen her gün için kişi başına 1.300.000 TL. eklenmek üzere, her rapor için kişi başına en az 900.000 TL ücret alınır,

Ancak arazide çalışmalarında incelikli ölçümler olduğunda mahkeme haritaları ile ilgili ücretler uygulanır,

3) Mahkemelerde açıklama yapılması halinde her celse veya ek açıklama için en az 1.300.000 TL. ücret alınır.

4) Raporların düzenlenmesinde, daktilo, kırtasiye, deney, teknik resim vb, masrafları ayrıca alınır,

5) Arazide ya da büroda bir

defasında birden çok dosyanın incelenmesi durumlarında 10 dosyaya kadar dosya başına 1.450.000.-TL alınır, 10 dosyadan fazlası için dosya başına en az 750,000 TL ek ücret alınır.

6) Aynı dosya içinde birden fazla rapor düzenlendiğinde her rapor için normal ücretin %50'si oranında ek ücret alınır.

Madde 8* EKSPERLİK:

Mahalfinde ya da dosya üzerinde gerekli incelemeyi yaparak kıymet takdiri, fiyat tesbiti ve benzerleri ile ilgili rapor tanzimi hizmetlerinin yapılmasıdır.

EKSPERLİK ÜCRETLERİ:

Mt: İnceleme meta tutarı

Çg: Çalışılan gün sayısı

Es: Çalışan eksper sayısı

A: 1994 yılı için (750.000 TL) olmak üzere:

a) 1.500.000.000 TL'na kadar

$$\text{Es} \times \text{Çg} \times \text{A} + 2\text{A} + \frac{\text{Mt}}{1000}$$

b) 15.000.000,000 TL'na kadar.

$$\text{Es} \times \text{Çg} \times \text{A} + 3\text{A} + 900.000 + \frac{\text{Mt} - 1.500.000.000}{2000}$$

c) 75.000.000,000 TL'ya kadar:

$$\text{Es} \times \text{Çg} \times \text{A} + 4\text{A} + 7.000.000 + \frac{\text{MM} 5.000.000.000}{3000}$$

d) 150.000.000,000 TUna kadar:

$$\text{Es} \times \text{Çg} \times \text{A} + 5\text{A} + 25.000.000 + \frac{\text{Mt} - 75.000.000.000}{4000}$$

e) 150.000.000.000,-TL ve daha yukarı için:

$$\text{Es} \times \text{Çg} \times \text{A} + 6\text{A} + 45.000.000 + \frac{\text{MM} 50.00.000.000}{5000}$$

formülleri ile hesaplanır

Madde 9. HAKEMLİK:

H.M.U.K. Tahkim Sözleşmesi gereğince taraflar arasındaki anlaşmazlığın çözümündeki mühendislik ve mimarlık hizmetidir»

HAKEMLİK ÜCRETLERİ:

Hakemlik ücretleri H.M.U.K.'nda belirtilen esaslara tabidir.

Madde 10. TEKNİK MÜŞAVİRLİK

Mühendislik ve mimarlık hizmetine alt herhangi bir konuda bilim ve tekniğe uygun olarak hizmetin yapılmasına fikren katkıda bulunulmasıdır.

MÜŞAVİRLİK HİZMETLERİ:

İşin niteliği ve mali boyutları ile çalışma koşulları ve süresi dikkate alınarak TMMOB Genel Sekreterliğince tesbit edilir,

BÖLÜM: 4

GENEL HÜKÜMLER:

Madde 11. Bilirkişilik, eksperlik ve hakemlik gibi hizmetlerde yol ve ikamet gibi zorunlu masraflar ayrıca ödenir. Raporlardaki eksikliklerin giderilmesi için verilecek raporları için ayrıca ücret ödenmez, Ancak; bu raporlar için tekrar mahalline gidilmesi halinde, zorunlu giderler ödenir,

Madde 12. Bilirkişilik ve hakemlik istemleri, Birlik Genel Sekreterliğince izlenir. Bu hizmetler karşılığı alınan ücretlerin yüzde 10'u bilirkişilik ve hakemlik yapan üyelerce TMMOB'ne ödenir.

Madde 13. Ekspertlik ve teknik müşavirlik hizmetlerinde, yapılan işin duruma göre TMMOB Genel Sekreterliğince tahmin edilen ücretin %10'u avans olarak alınır. Tamamlanan işlem sonrasında kesinleşen ücrete göre avans tamamlanır ve bundan sonra rapor işlem sahibine TMMOB Genel Sekreterliğince verilir. Ücretin yüzde 40'ı ilgili Oda ya da Odalara verilir. Yüzde 20'si ise Birlik hissesi olarak alınır.

Madde 14. Özel bilirkişilik istemleri Birlik Genel Sekreterliğince incelenir ve işlem uygun görülürse; tek bir Odayı ilgilendiriyorsa ilgili Oda Yönetim Kuruluna, birden çok Odayı ilgilendiriyorsa Birlik Yönetim Kuruluna sevk edilir.

Madde 15. Bu yönetmelik hükümlerini TMMOB Yönetim Kurulu yürütür.

Madde 16. Bu yönetmelik, Birlik Yönetim Kurulunun kabulü tarihinden itibaren yürürlüğe girer.H